

§16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Gråhedevej 4, 6880 Tarm
17-01-2022

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ejer af husdyrbruget på
Gråhedevej 4
6880 Tarm

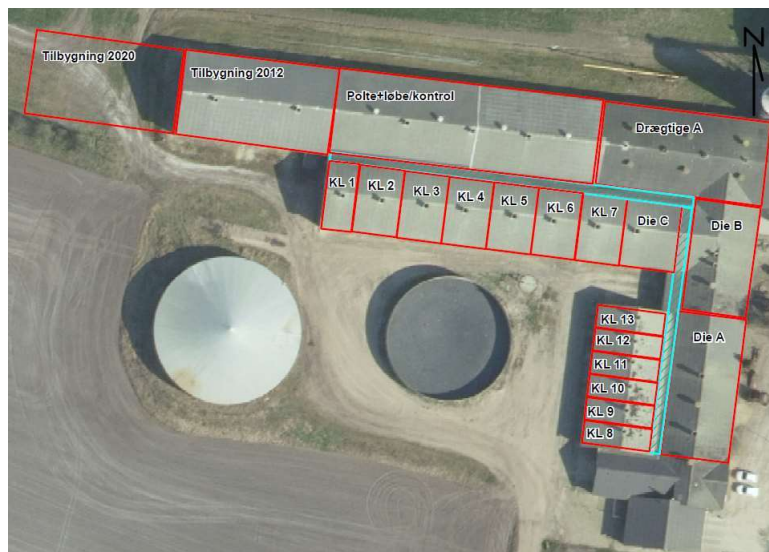
Sagsbehandler
Frank Tolbøll
Direkte telefon
9974 1849
E-post
frank.tolboell@rksk.dk
Dato
17-01-2022
Sagsnummer
21-003696

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen

Gråhedevej 4

6880 Tarm

Virksomhedens art:	Svinebrug, IE-Brug
Matrikel nr.:	1a m.fl., Ådum Kirkeby, Ådum
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af §16a i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune
Kvalitetssikret af:	Julie Storm Stausholm, Ringkøbing-Skjern Kommune

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	5
Oplysninger om husdyrbruget:	5
Meddelelse af miljøgodkendelse	7
Baggrund og kort resumé	7
Biaktiviteter	7
Afgørelsen	7
Vilkår for miljøgodkendelsen	9
Generelt	9
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	13
Beskyttelse i forhold til naboer	13
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	15
Uheld og risici	16
Ophør	16
Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget (Gråhedevej 4, 6880 Tarm)	16
Formalia	17
Lovgrundlag	17
Høring og offentliggørelse	18
Klagevejledning	18
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	19
Miljøkonsekvensrapport	22
Krav til miljøkonsekvensrapport	22
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	22
Miljøvurderingen	23
Beskrivelse af husdyrbruget	24
Lokalisering	30
Forbudszoner	30
Afstandskrav	30
Beskyttelseslinjer	31
Samlet vurdering af lokalisering	31
Påvirkning af landskab	31
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	32
Påvirkning af vilde planter og dyr	32
Ammoniak påvirkning af natur	32

Påvirkning af bilag IV-arter	35
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	36
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	37
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	40
Påvirkning af naboer	40
Lugt	40
Støj og rystelser.....	47
Lys.....	47
Fluer og skadedyr.....	48
Støv.....	48
Transport.....	49
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	49
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	49
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	50
Miljøvurdering af IE-husdyrbrug.....	56
Udnyttelse af energi og råvarer.....	56
Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer	57
Optimering af produktionsprocesser.....	57
Iagttagelse af affaldshierarkiet	58
Særregler for IE-husdyrbrug.....	60
Miljøledelse.....	60
Oplæring af personale	61
Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse.....	61
Beredskab.....	62
Hændelser og uheld.....	62
Foderblandings- og fodringsstrategi.....	62
Manglende overholdelse af vilkår	63
Årlige indberetning til kommunen.....	63
Ophør af aktiviteter	64
Egenkontrol.....	64
Konklusion	65
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	66
Bilag 2: Afløbsplan	67
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....	68
Bilag 4: Natur	69

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Gråhedevej 4 6880 Tarm
Bedriftens adresse	Gråhedevej 4 6880 Tarm
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Minna Haaning Andersen, Landbo Limfjord Fastnet telefon: 96153006 E-mail: mha@fjordland.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600001805
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	223392, indsendt d. 10-02-2021, ver. 1

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Tilbygning 2020	540	500	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv	
Tilbygning 2012	540	500	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv	
Polte+løbe/kontrol	906	308	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv	
		215	Flexgrupper Alle svin	Fulldrænet gulv(kummer under hele arealet).	
Drægtige	540	106	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv	
		305	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv	
Diegivende A	400	300	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv	
Diegivende B	292	230	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Klima 1	81	64	Smågrise	Toklimastald	

				Delvis spaltegulv	
Klima 2	122	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Klima 3	122	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Klima 4	122	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Klima 5	121	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Klima 6	121	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Klima 7	122	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Diegivende C	185	137	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Klima 8	81	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Klima 9	82	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Klima 10	78	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Klima 11	78	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Klima 12	78	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	
Klima 13	78	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv	

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende		491	-
Gyllebeholder	Flydende		746	Teltoverdækning

Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 10-02-2021 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Gråhedevej 4, 6880 Tarm.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Gråhedevej 4, 6880 Tarm i henhold til husdyrbrugsloven §16a.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget og der ansøges om overgang til stipladsmodellen.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Overdækning af den store gyllebeholder

Biaktiviteter

Ingen

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 1a m.fl., Ådum Kirkeby, Ådum beliggende på adressen Gråhedevej 4, 6880 Tarm. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget uden markarealer og omfatter en godkendelse af uændret eksisterende produktion.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Løsgående, delvis spaltegulv	1719
Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	215
Kassestier, fuldspaltegulv	300
Kassestier, delvis spaltegulv	367
Toklimastald, delvis spaltegulv	1060
Ialt	3661

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 223392, indsendt den 10-02-2021, version 1.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende Gråhedevej 4, 6880 Tarm meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik,

og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøgodkendelsen

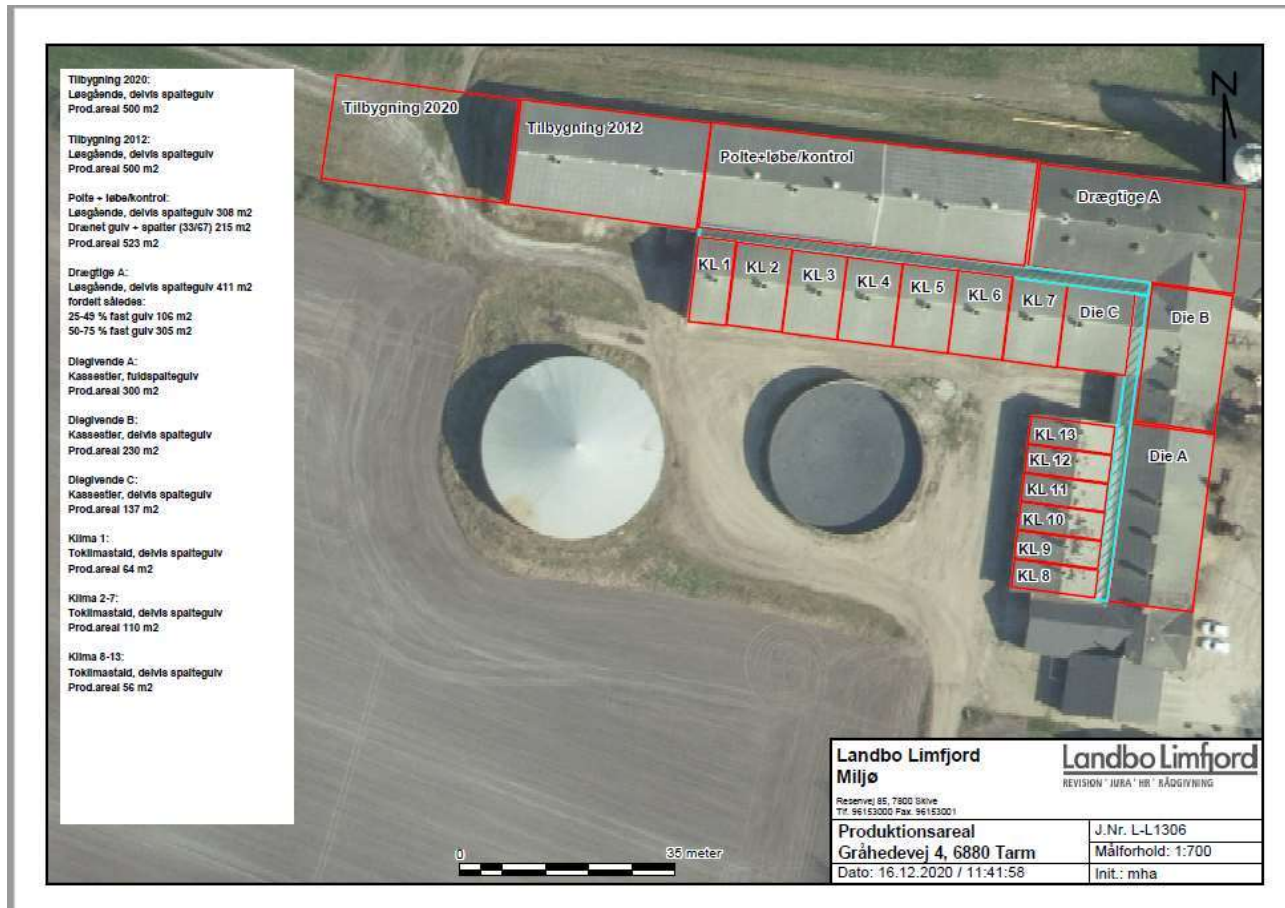
Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/reovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 6) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt indrammede stalde på kort nedenfor.

7) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Tilbygning 2020	540	500	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv
Tilbygning 2012	540	500	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv
Polte+løbe/kontrol	906	308	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv
		215	Flexgruppe Alle svin	Fulldrænet gulv(kummer under hele arealet).
Drægtige	540	106	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv

		305	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv
Diegivende A	400	300	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv
Diegivende B	292	230	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv
Klima 1	81	64	Smågrise	Toklimastald Delvis spaltegulv
Klima 2	122	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Klima 3	122	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Klima 4	122	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Klima 5	121	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Klima 6	121	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Klima 7	122	110	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Diegivende C	185	137	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv
Klima 8	81	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Klima 9	82	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Klima 10	78	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Klima 11	78	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Klima 12	78	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv
Klima 13	78	56	Smågrise	Toklimastald, Delvis spaltegulv

- 8) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Driftstimer pr år	Effekt NH ₃ -N %
Store Gyllebeholder	Teltoverdækning	8760	50

- 9) Miljøteknologierne skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	<p>Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode på max 1 uge når der køres gylle ud. Herefter skal teltoverdækningen lukkes.</p> <p>Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom.</p> <p>Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.</p>

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 10) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til enhver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 11) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
-------------------	--

	Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.																																				
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.																																				
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.																																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Dag</th> <th>Tidsrum</th> <th>db(A)</th> <th>Midlingstid</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>07.00 – 18.00</td> <td>55</td> <td>8 timer</td> </tr> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>18.00 – 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>07.00 – 14.00</td> <td>55</td> <td>7 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>14.00 – 18.00</td> <td>45</td> <td>4 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>18.00 – 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Søn- og helligdag</td> <td>07.00 – 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>22.00 – 07.00</td> <td>40</td> <td>½ time</td> </tr> </tbody> </table>	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid					Mandag - fredag	07.00 – 18.00	55	8 timer	Mandag - fredag	18.00 – 22.00	45	1 time	Lørdag	07.00 – 14.00	55	7 timer	Lørdag	14.00 – 18.00	45	4 timer	Lørdag	18.00 – 22.00	45	1 time	Søn- og helligdag	07.00 – 22.00	45	1 time	Alle dage	22.00 – 07.00	40	½ time
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid																																	
	Mandag - fredag	07.00 – 18.00	55	8 timer																																	
	Mandag - fredag	18.00 – 22.00	45	1 time																																	
	Lørdag	07.00 – 14.00	55	7 timer																																	
	Lørdag	14.00 – 18.00	45	4 timer																																	
	Lørdag	18.00 – 22.00	45	1 time																																	
	Søn- og helligdag	07.00 – 22.00	45	1 time																																	
Alle dage	22.00 – 07.00	40	½ time																																		
Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.																																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Anvendelse</th> <th>Tidsrum</th> <th>A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Beboelsesrum</td> <td>Aften/nat kl. 18.00-07.00</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Dag kl. 07.00-18.00</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum</td> <td>Hele døgnet</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Øvrige rum</td> <td>Hele døgnet</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15	Dag kl. 07.00-18.00	20	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25	Øvrige rum	Hele døgnet	30																						
	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB																																		
	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15																																		
		Dag kl. 07.00-18.00	20																																		
	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25																																		
Øvrige rum	Hele døgnet	30																																			
Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"																																					
Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10 ⁻⁶ m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.																																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Anvendelse</th> <th>Tidsrum</th> <th>Vægtet acc. niv, L_{aw} i dB</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Boliger i boligområder</td> <td>Hele døgnet.</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Boliger i blandet bolig/erhvervsområde</td> <td>Aften/nat kl. 18.00-07.00</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>Dag kl. 07.00-18.00</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Institutioner</td> <td>Hele døgnet</td> <td>75</td> </tr> </tbody> </table>	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L _{aw} i dB	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00	75	Dag kl. 07.00-18.00	80	Institutioner	Hele døgnet	75																						
	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L _{aw} i dB																																		
	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75																																		
	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00	75																																		
Dag kl. 07.00-18.00		80																																			
Institutioner	Hele døgnet	75																																			

	Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
	Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.		
Kontrol og målinger for støj/vibrationer	<p>Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.</p> <p>Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.</p> <p>Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.</p> <p>Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</p>		
Lys	<p>Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.</p> <p>Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.</p>		
Støv	<p>Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.</p> <p>Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.</p>		
Døde dyr.	<p>Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.</p>		

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 13) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 14) Husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug skal registreres, og registreringen, for perioden siden Ringkøbing-Skjern Kommunes seneste tilsyn, skal kunne fremvises på forlangende i forbindelse med tilsyn

Uheld og risici

- 15) Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, må ikke uden forudgående tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.
- 16) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 17) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 18) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Ophør

- 19) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget (Gråhedevej 4, 6880 Tarm)

Miljøledelse, oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, fodringskrav vilkår m.m. til IE husdyrbrug er blevet omfattet af generel lovgivning i forbindelse med ændring af godkendelsesbekendtgørelsen pr. 1. januar 2020. Herunder gælder, at IE-brugene årligt senest den 31. december skal indsende informationer til kommunen om følgende (§50):

Krav om indberetning	<ul style="list-style-type: none">• Logbøger for miljøteknologi• Dokumentation for miljøledelsessystem (§43, stk. 3)• Logbog for gennemførte kontroller (§44, stk. 5)• Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (46, stk. 1-3)
-----------------------------	---

Da husdyrbruget på Gråhedevej 4, 6880 Tarm er et IE-brug skal ovennævnte særregler overholdes på det tidspunkt hvor godkendelsen meddeles.

Nedenfor er de nye særregler, der gælder for IE-brug kort beskrevet (Kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Krav til IE-brug	IE-brug skal være opmærksom på særlige regler: <ul style="list-style-type: none">• Krav om oplæring af personale og udarbejdelse af oplæringsmateriale.• Krav om udarbejdelse af plan for reparation og vedligeholdelse af udstyr.
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om fasefodring. • Krav om anvendelse af energieffektiv belysning. • Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlægget. • Underretningspligt ved manglende overholdelse af miljøgodkendelses vilkår. Den driftsansvarlige skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og straks underrette Ringkøbing-Skjern Kommune. • Krav om årlig indberetning, hvor der skal indsendes logbøger for eventuel miljøteknologi, dokumentation for miljøledelsessystem, logbog for gennemførte kontroller og dokumentation for overholdelse af fodringskrav • Særlige krav ved ophør af IE-brug.
--	---

Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet og IE-direktivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2017-2029
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29. december 2020
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 1451 af 21. juni 2021. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om anvendelse af gødning nr. 1551 af 2. juli 2021.
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 240 af 13. marts 2019 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2159 af 9. december 2020 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort i 3 uger på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 01-03-2021 til den 22-03-2021, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 30 dages høring hos ansøger, konsulent, naboer og ejere og beboere på ejendomme med boliger/bygninger indenfor konsekvenszonen fra 06-12-2021 til den 05-01-2022.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 742 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser/ændringer på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i de matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 17-01-2022 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 14.02.2022.

Insendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt

Godkendelsen skal dog uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal

tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

Ivan Thesbjerg
Fagleder

Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Frank Tolbøll
Miljømedarbejder

Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger: Gråhede Aps, Gråhedevej 4, 6880 Tarm

Konsulent: Nina Ottesen, e-mail: ngo@landbo-limfjord.dk

Ejere og beboere af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 742 meter:

- Konsulent Nina Ottesen, e-mail: ngo@landbo-limfjord.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.

- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Det oplyses, at der er ikke alternative placeringsmuligheder for tilbygningerne, da det logistiskmæssigt giver bedst mening, at bygge som ansøgt. Ringkøbing-Skjern Kommune er enig i denne vurdering.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Tilbygning 2020	540	Mekanisk ventilation	6 m	(#360387) Søger, gøle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	500
Tilbygning 2012	540	Mekanisk ventilation	6 m	(#367467) Søger, gøle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	500
Polte + løbe/kontrol	906	Mekanisk ventilation	6 m	(#367469) Søger, gøle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	308
				(#367468) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (nummer under hele arealet)	0	215
Drægtige	340	Mekanisk ventilation	6 m	(#367471) Søger, gøle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	106
				(#367470) Søger, gøle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	305
Diegivende A	400	Mekanisk ventilation	6 m	(#367472) Søger, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	300
Diegivende B	292	Mekanisk ventilation	6 m	(#367473) Søger, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	230
Klima 1	81	Mekanisk ventilation	6 m	(#367475) Smågrise. Tokimastald, delvis spaltegulv	0	64
Klima 2	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#367476) Smågrise. Tokimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 3	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#367477) Smågrise. Tokimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 4	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#367478) Smågrise. Tokimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 5	121	Mekanisk ventilation	6 m	(#367479) Smågrise. Tokimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 6	121	Mekanisk ventilation	6 m	(#367480) Smågrise. Tokimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 7	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#367481) Smågrise. Tokimastald, delvis spaltegulv	0	110
Diegivende C	183	Mekanisk ventilation	6 m	(#367474) Søger, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	137
Klima 8	81	Mekanisk ventilation	6 m	(#367482) Smågrise. Tokimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 9	82	Mekanisk ventilation	6 m	(#367483) Smågrise. Tokimastald, delvis spaltegulv	0	56

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Klima 10	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#367484) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 11	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#367485) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 12	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#367486) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 13	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#367487) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Sum						361

Der søges om miljøgodkendelse af eksisterende stalde efter de nye husdyrregler. Der bygges ikke nyt. Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal. I alle staldafsnit er fratrukket gangarealer.

Nudrift

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Nudrift						
Tilbygning 2020	540	Mekanisk ventilation	6 m	(#367488) Søer, gøde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	500
Tilbygning 2012	540	Mekanisk ventilation	6 m	(#373683) Søer, gøde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	500
Polte + løbe/kontrol	906	Mekanisk ventilation	6 m	(#367491) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	213
				(#367490) Søer, gøde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	308
Drægtige	540	Mekanisk ventilation	6 m	(#367493) Søer, gøde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	305
				(#367492) Søer, gøde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	106
Diegivende A	400	Mekanisk ventilation	6 m	(#367494) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	300
Diegivende B	292	Mekanisk ventilation	6 m	(#367495) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	230
Klima 1	81	Mekanisk ventilation	6 m	(#367496) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	64
Klima 2	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#367497) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 3	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#367498) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 4	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#367499) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 5	121	Mekanisk ventilation	6 m	(#367500) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 6	121	Mekanisk ventilation	6 m	(#367501) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 7	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#367502) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110

Diegivende C	183	Mekanisk ventilation	6 m	(#367303) Sør, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	137
Klima 8	81	Mekanisk ventilation	6 m	(#367305) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 9	82	Mekanisk ventilation	6 m	(#367306) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 10	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#367307) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 11	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#367308) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 12	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#367309) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 13	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#367310) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Sum						3661

Nudriften er lig med ansøgt drift

Tidligere godkendelser:

Ejendommen blev i 2017 godkendt til en årsproduktion på 1.600 årssøer, 800 smågrise (7,0-31 kg), og 800 polte (31-110 kg). Samtidig blev der givet godkendelse til etablering af to nye stalde på samlet set 4.000 m².

I maj 2020 blev der meddelt ikke godkendelsespligtig ændring til at erstatte de to nye stalde med en mindre tilbygning. Dyreholdet blev godkendt til 722 søer, 20.280 smågrise, (7,0 – 31 kg) og 125 polte (31-110 kg).

Afgørelsen om ikke-godkendelsespligt blev ikke påklaget, og den blev efterfølgende taget i brug.

Den angivne nudrift i denne miljøkonsekvensrapport er fastlagt efter afgørelsen om ikke-godkendelsespligt fra 2020, mens 8-årsdriften er fastlagt ud fra nudriften i miljøgodkendelsen fra 2017.

8-års drift

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
8 års drift						
Tilbygning 2012	340	Mekanisk ventilation	6 m	(#373686) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	300
Poite + løbe/kontrol	906	Mekanisk ventilation	6 m	(#373688) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	308
				(#373687) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	308
Drægtige	340	Mekanisk ventilation	6 m	(#373690) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	305
				(#373689) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	106
Diegivende A	400	Mekanisk ventilation	6 m	(#373707) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	300
Diegivende B	292	Mekanisk ventilation	6 m	(#373706) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	230
Klima 1	81	Mekanisk ventilation	6 m	(#373705) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	64
Klima 2	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#373704) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 3	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#373703) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 4	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#373702) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 5	121	Mekanisk ventilation	6 m	(#373701) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110

Klima 6	121	Mekanisk ventilation	6 m	(#373700) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110
Klima 7	122	Mekanisk ventilation	6 m	(#373699) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	110
Diegivende C	183	Mekanisk ventilation	6 m	(#373698) Spør, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	137
Klima 8	81	Mekanisk ventilation	6 m	(#373696) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 9	82	Mekanisk ventilation	6 m	(#373695) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 10	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#373694) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 11	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#373693) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 12	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#373692) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Klima 13	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#373691) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	56
Sum						3254

Husdyrbrugets 8-årsdrift er fastlagt ud fra Miljøgodkendelsen fra 2017.

Gødningsopbevaringsanlæg

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Lager 1	Flydende				491
Lager 2	Flydende				746
Nudrift					
Lager 1	Flydende				491
Lager 2	Flydende				746
8 års drift					
Lager 1	Flydende				491
Lager 2	Flydende				746

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Lager 2	Telt	50,0
Nudrift		
Lager 2	Telt	50,0
8 års drift		
Lager 2	Telt	50,0

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten vurderes at være tilstrækkelig.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By – og sommerhuszoner	50 m	>50 m
Lokalplanområder	50 m	>50 m
Nabobeboelsesbygninger	50 m	>50 m
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 m	>10 m

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25 m
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50 m
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	>15 m
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15 m
Levnedsmiddelvirkksomhed	25	>15 m
Beboelse på samme ejendom * ²	15	12 m
Naboskel	30	>30 m

*1 Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*2 Beboelse ligger under 15 m fra stald, men da der er tale om eksisterende byggeri, er afstandskravet overholdt

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner. Der bygges ikke nyt i forbindelse med godkendelsen.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Skjern Enge landbrugsslette.

Landskabets kendetegn Skjern Enge Landbrugsslette omfatter en række adskilte underområder, som er en del af en stor smeltevandsslette. Landskabsområdet er opdelt af smeltevandsdale og en central hedeslette. Tilsammen fremstår underområderne med sammenhængende kendetegn.

Landbrugssletten består af dyrkede marker med spredt beliggende gårde og landsbyer. Markerne er delvist afgrænset af hegn, og småbevoksninger og mindre plantager ligger spredt i landskabet. Landbrugssletten er desuden præget af drækanaler.

Landskabet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i lille til middelstor skala. Landbrugsbyggeri kan afskærmes af beplantning, hvor det vurderes at kunne indpasses i det omkringliggende landskabs bevoksningsstruktur. I terrænlavninger, hvor beplantning er fraværende, bør afskærmning med beplantning undgås. Det er væsentligt, at der tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk, og at nyt byggeri tilpasses det eksisterende, så byggeriet fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Bygningsbeskrivelse

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med overgang til stipladsmodellen. Husdyrbruget vil derfor fremstå uændret.

Beplantning:

Landskabet er et åbent landbrugslandskab, hvor spredte læhegn/punktbeplantninger adskiller marker og den spredte bebyggelse i området ligger i forbindelse med eksisterende beplantning (som øer på en flade).

Det betyder, at der er mange udsigts- og indsigtslinjer i landskabet.

Ejendommen er delvis skjult mod V, N, Ø og SØ af læhegn eller lignende.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
------------	----------------------------

Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til kategori 1 naturområdet Boris hede er det vurderet, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre Kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre Kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur:

Afstanden til nærmeste Kategori 2-Natur er ca. 3 km fra anlægget. Området er et hedeområde. Heden er C-målsat hvilket vil sige, at der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder. Heden vurderes kvælstoffølsom og har en tålegrænse, som er i den lave ende af intervallet 10-20 kg N/ha/år.

Derudover ligger der er overdrev i samme afstand fra anlægget. Overdrevet er B-målsat, hvilket vil sige, at der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv. Overdrev, som græsses og vurderes kvælstoffølsom, har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2018, beregnet til 13,17 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

I kraft af den store afstand til området (mere ned 3 km) samt at beregninger viser at der ikke sker nogen påvirkning (0,0 kg N), er det vurderet, at det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig

påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret 2 moser. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)		Målsætning i Kommuneplan
			Nudrift	8-årsdrift	
Mose	540	NV	0,0	0,1	C
Mose	225	V	0,0	0,4	C

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af kron dyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdet vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdet vandhuller og fugtige arealer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår

for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet. Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 2

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Der opbevares ikke dybstrøelse på husdyrbruget.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gulle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Støvgener i forbindelse med opbevaring og håndtering af foder på ejendommen vil kun forekomme i området omkring fodersiloerne, da al øvrig foderhåndtering foregår indendørs. Siloerne ligger tæt op

ad foderladen, og eksisterende beplantning omkring anlægget sikrer, at eventuelt støv i forbindelse med håndtering af foder vil ikke genere naboer.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Gråhedevej 4, 6880 Tarm er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.
Håndtering på husdyrbruget: Der er toilet i stald, som er tilsluttet offentlig kloakering.
Regnvand
Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.
Håndtering på husdyrbruget: Eksisterende tagflader er af Ringkøbing-Skjern kommune opgjort til ca 5200 m ² . Regnvand fra tage ledes via et sandfang gennem faste ledninger/dræn med udløb til Strømmesbøl Bæk.
Spildevand fra vaskeplads
Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken. Rengøring af marksprøjter foretages i marken.

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 2.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser, at der er to 4.000 liters olietanke på ejendommen, som begge står indendørs på fast bund uden afløb. Den ene er placeret i stalden og bruges som supplement til halmfyret til opvarmning i staldene, mens den anden placeret i maskinhuset og bruges til diesel. Forbruget af fyringsolie og dieselolie forventes uændret i ansøgt drift i forhold til nudriften. Begge tanke er registreret i BBR.

Mindre olieoplæg til smøring opbevares på fast bund i maskinhus. Evt. spild opsamles omgående med sugende materiale.

Kemikalier til anvendelse mod ukrudt, sygdomme og skadedyr i marken forefindes i kemirum i maskinhus. Påfyldning og rengøring af marksprøjten foregår i marken. Da markdriften ikke påvirkes af udvidelsen forventes det at pesticidforbruget ikke påvirkes af udvidelsen.

På bilag 5 er der en oversigt over affaldstyper og kemikalier, og hvordan de opbevares og bortskaffes.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer. Ved boringer, jf. § 22, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven, bør der holdes et beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger har indsendt en oversigt over affaldstyper og kemikalier, og hvordan de opbevares og bortskaffes. Oversigten kan ses på bilag 5.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

På ethvert husdyrbrug kan der utilsigtet opstå situationer, der kan medføre risiko for forurening af luft, jord eller vand. På Gråhedevej 4 er der fokus på at undgå disse situationer, og det gøres bl.a. ved at identificere mulige uheld og være forberedt i tilfælde af, at noget skulle ske:

- Utætte gylleledninger eller gylletank eller spild ved pumpning af gylle kan medføre nedsivning til grundvand eller forurening af vandmiljø. Dette hindres ved at holde gylleanlæg og rørføringer i god stand, overholde de lovpligtige beholderkontroller og overvåge pumpning af gylle.
- Afstrømning af gylle fra frosne eller vandmættede marker kan medføre forurening af vandmiljø. Dette undgås ved ikke at køre gylle ud på frossen eller vandmættet jord.
- Spild af olie eller kemikalier kan medføre forurening af grundvand. Dette undgås ved at opbevare olie og kemi i godkendte beholdere og i rum uden afløb.
- Ventilationssystemet kan bryde sammen og medføre forøget lugt- og ammoniakemission til omgivelserne. Dette undgås ved at følge de anbefalede service- og vedligeholdelsesaftaler og i øvrigt sørge for at holde ventilationssystemet rent, så det kører optimalt.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, hvor handlinger i tilfælde af miljøuheld er beskrevet. Ansatte på ejendommen gøres bekendte med beredskabsplanen, og instrueres i, hvordan der skal handles, hvis der sker uheld.

Kommunen vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Som IE-brug er der særlige forhold som beredskabet skal leve op til. Se under særregler for IE-brug.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser-, lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:

- Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Skodsbølvej 16 	0	FMK	166,8	166,8	721,7	Ja
Strømmesbølvej 36 	0	FMK	166,8	166,8	829,9	Ja
Skodsbølvej 1C 	0	NY	353,9	353,9	829,4	Ja
Tarm By, Egvad 	0	FMK	527,3	527,3	3667	Ja

Konsekvenszone: 742 meter

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Tilbygning 2020	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
	udegående	udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	360387	0	2950,0	3550,0	0	2950,0	3550,0	500
Tilbygning 2012	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
	udegående	udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367467	0	2950,0	3550,0	0	2950,0	3550,0	500
Polte + løbe/kontrol	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
	udegående	udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
		367469	0	1817,2	2186,8	0	1817,2	2186,8
	367468	0	3010,0	9245,0*	0	3010,0	9245,0*	215

Drægtige	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)	
	Produktionsld udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)		
	367471	0	625,4	752,6	0	625,4	752,6	106
	367470	0	1799,5	2165,5	0	1799,5	2165,5	305
Diegivende A	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)	
	Produktionsld udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)		
	367472	0	870,0	6600,0	0	870,0	6600,0	300
Diegivende B	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)	
	Produktionsld udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)		
	367473	0	667,0	3680,0	0	667,0	3680,0	230
Klima 1	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)	
	Produktionsld udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)		
	367475	0	768,0	1344,0	0	768,0	1344,0	64
Klima 2	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)	
	Produktionsld udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)		
	367476	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110
Klima 3	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)	
	Produktionsld udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)		
	367477	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110

Klima 4	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367478	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110
Klima 5	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367479	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110
Klima 6	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367480	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110
Klima 7	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367481	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110
Diegivende C	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367474	0	397,3	2192,0	0	397,3	2192,0	137
Klima 8	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367482	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Klima 9	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367483	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Klima 10	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367484	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Klima 11	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367485	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Klima 12	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367486	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Klima 13	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367487	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Sum			27806,4	56181,9*		27806,4	56181,9*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift								
Staldafsnit								
Tilbygning 2020	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	367488	0	2950,0	3550,0	0	2950,0	3550,0	500
Tilbygning 2012	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	373685	0	2950,0	3550,0	0	2950,0	3550,0	500
Polte + løbe/kontrol	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	367491	0	3010,0	9245,0	0	3010,0	9245,0	215
	367490	0	1817,2	2186,8	0	1817,2	2186,8	308
Drægtige	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	367493	0	1799,5	2165,5	0	1799,5	2165,5	305
	367492	0	625,4	752,6	0	625,4	752,6	106
Diegivende A	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	367494	0	870,0	6600,0	0	870,0	6600,0	300
Diegivende B	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	367495	0	667,0	3680,0	0	667,0	3680,0	230
Klima 1	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	367496	0	768,0	1344,0	0	768,0	1344,0	64
Klima 2	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	367497	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110
Klima 3	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	367498	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110
Klima 4	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	367499	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110
Klima 5	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	367500	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110

Klima 6	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367501	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110
Klima 7	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367502	0	1320,0	2310,0	0	1320,0	2310,0	110
Diegivende C	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367503	0	397,3	2192,0	0	397,3	2192,0	137
Klima 8	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367505	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Klima 9	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367506	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Klima 10	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367507	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Klima 11	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367508	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Klima 12	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367509	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Klima 13	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	367510	0	672,0	1176,0	0	672,0	1176,0	56
Sum			27806,4	56181,9		27806,4	56181,9	

Den største gyllebeholder er overdækket, hvilket reducerer lugtemmissionen.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger ikke beboelser indenfor 300 meter fra husdyrbrugets gyllebeholdere.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

Støj og vibrationer kan forekomme fra ventilationsanlæg og fra af- og pålæsning af grise, fra korntørringsanlæg og kompressorer, fra transport og håndtering af foder, kørsel med landbrugsmaskiner på ejendommen, i forbindelse med fodring af dyrene og ved transport til og fra ejendommen.

På Gråhedevej 4 kan der forekomme støj og vibrationer fra følgende:

- Ventilationsanlæg, som kører hele døgnet
- Læsning af foder og dyr, som sker på hverdage - primært i dagtimerne
- Mølleri, som er placeret indendørs og primært bruges i dagtimerne
- Traktorer og transportudstyr, som bruges hver dag - primært i dagtimerne
- Brug af kompressor, som er placeret indendørs, foregår hovedsageligt i dagtimerne

Alt transportudstyr og traktorer lever op til gældende krav for støj. Alt foder laves selv på ejendommen. Foderbehandling sker i lukkede bygninger, og siloerne er placeret langt fra naboer.

Kommunens vurdering:

Støjklender fra husdyrbruget udgøres primært af ventilation, læsning af foder og dyr, mølleri, traktorer og transportudstyr og kompressor.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer samt lys fra udendørsbelysning. Der er udendørsbelysning ved udleveringen. Al lyset er som udgangspunkt slukket mellem kl. 15 og 6, dog tændes der lys i forbindelse med fodring og øvrig, lejlighedsvis håndtering af dyr i nattetimerne.

I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør udskiftes til lavenergi.

Lys fra ejendommen stammer primært fra lysudfald fra bygningernes vinduer samt lys fra udendørsbelysning

Kommunens vurdering: Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet al lys normalt er slukket mellem kl. 15 og 6

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Der anvendes rovfluer til bekæmpelse af fluer, og der er opsat smækfælder rundt om ejendommen til at bekæmpe rotter. Der er fokus på rottesikker opbevaring af foder og renholdelse af området omkring fodersiloer og indendørs foderopbevaring for at undgå foderspild, som kan tiltrække rotter.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Der kan forventes minimale støvgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen som søges mindsket via hensynsfuld kørsel forbi beboelse. På ejendommens grusvej kan forekomme forbigående støvgener i meget varme perioder, men dette søges minimeret ved at køre langsomt.

Støvgener i forbindelse med opbevaring og håndtering af foder på ejendommen vil kun forekomme i området omkring fodersiloerne, da al øvrig foderhåndtering foregår indendørs. Siloerne ligger tæt op ad foderladen, og eksisterende beplantning omkring anlægget sikrer, at eventuelt støv i forbindelse med håndtering af foder vil ikke genere naboer.

Med fokus på reduceret støv ved indendørs håndtering af foder, lever husdyrbruget op til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav for IE-brug om at reducere støvgener.

Nærmeste naboer uden landbrugspligt ligger ca. 700 meter væk, og støv fra husdyrbruget forventes at blive opfanget af den eksisterende beplantningen mellem ejendommene, sådan at det generer mindst muligt.

Det vurderes ikke, at det ansøgte vil medføre væsentlige gener som følge af støv.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Der gøres opmærksom på at IE-brug har en særlig forpligtelse til at reducere støvemissioner fra staldanlægget jævnfør kap. 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Ved transporter til og fra ejendommen, søger ansøger altid for at udvise størst muligt hensyn til omgivelserne, så der ikke opstår unødvendige gener for naboer og omgivelser.

Der øges ikke i produktionsarealet, og antallet af transporter forventes ikke at stige.

Transporter foregår til og fra ejendommen via en af de tre indkørsler fra Gråhedevej og videre mod Skodsbølvej mod syd eller Strømmesbølvej mod øst. Tilkørselsvejene kan ses på situations- og afløbsplan.

Størstedelen af transporterne sker med lastbil, som er forbundet med færre støj- og rystelsesgener end traktortransporter.

Kommunens vurdering: Ansøgt projekt vil betyde en uændret transport til og fra husdyrbruget. Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyr førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde

Ansøgningen indeholder ikke produktioner med dyretype og staldsystemer hvor BAT kravet bestemmes progressivt ud fra arealet.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Tilbygning 2020	Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldefsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Tilbygning 2012	Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldefsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Polte + løbe/kontrol	Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldefsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,80 - 1,00 ^b	2,30
Polte + løbe/kontrol	Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldefsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Drægtige	Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldefsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Drægtige	Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldefsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Diegivende A	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldefsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	1,30
Diegivende B	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldefsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
Klima 1	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldefsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Klima 2	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldefsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56

Klima 3	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Klima 4	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Klima 5	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Klima 6	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Klima 7	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Diegivende C	Søer, diegivende. Kasserier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,56
Klima 8	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Klima 9	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Klima 10	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Klima 11	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Klima 12	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Klima 13	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	BAT krav Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegløende	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
#360387) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	300	1,20	1	600		
#367467) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	500	1,20	1	600		
#367468) Flexgruppe: Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	215	2,30	1	494		
#367469) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	308	1,20	1	370		
#367470) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	305	1,20	1	366		
#367471) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	106	1,20	1	127		
#367472) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	300	1,30	1	390		
#367473) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	230	0,66	1	152		
#367475) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	64	0,56	1	36		
#367476) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	110	0,56	1	62		
#367477) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	110	0,56	1	62		
#367478) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	110	0,56	1	62		
#367479) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	110	0,56	1	62		
#367480) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	110	0,56	1	62		
#367481) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	110	0,56	1	62		
#367474) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	137	0,66	1	90		
#367482) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	56	0,56	1	31		
#367483) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	56	0,56	1	31		
#367484) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	56	0,56	1	31		
#367485) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	56	0,56	1	31		
#367486) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	56	0,56	1	31		
#367487) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	56	0,56	1	31		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 3783 kg NH₃/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 345 kg NH₃/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 4129 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 4129 kg NH₃/år.

Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag: Overdækning af den store gyllebeholder

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3783	345	4129
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3783	345	4129
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Ud over beregningen af den samlede ammoniakemission har ansøger beskrevet husdyrbrugets valg af den bedst tilgængelige teknik, herunder forhold til råvarer energi, management m.v.

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer
- Opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående emner er beskrevet under afsnittet IE-brug:

- Vand og energiforbrug
- Fodring
- Management

Staldindretning

Stalde til gølge og drægtige søer er indrettet med løsdrift og delvis spaltegulv.

Stalde til diegivende søer er indrettet med kassestier og fuldspaltegulv.

Stalde til smågrise er indrettet med delvis spaltegulv.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning opbevares dels i gyllekanaler og dels i ejendommens to gyllebeholdere på hhv. 2.000 m³ og 3.000 m³ samt i en beholder på 2.000 m³ på ansøgers anden ejendom.

En samlet oversigt over den tilgængelige beholderkapacitet og den beregnede opbevaringskapacitet kan ses i skemaet herunder:

Årlig produktion:		
Gylleproduktion inkl vaskevand og drikkevandsspild	8.537	m ³
Vand i gyllebeholder (0,7 X 746 m ²)	473,2	m ³
Årlig produktion i alt	9.010,2	m³

Opbevaringskapacitet:		
Gyllebeholder, Gråhedevej 4	3000	m ³
Gyllebeholder, Gråhedevej 4	2000	m ³
Gyllebeholder, Strømmesbølvej 13	2000	
Samlet opbevaringskapacitet	7000	m³
Opbevaringskapacitet i mdr	9,3	mdr.
Tilstrækkeligt med antal mdr	9	mdr.
Svarende til kapacitet	6.757,7	m³
Over / under kapacitet	242,3	m³

Beregningen er lavet som et "worst case scenario" med udgangspunkt i 800 løsgående søer på delvist spaltegulv, 250 polte på drænet gulv + spalter og 25.000 smågrise i toklimastald. Normtal for slagtesvin på drænet gulv + spalter er 0,56 m³ gylle pr årsdyr. Normtal for løsgående søer på delvist spaltegulv er 4,7 m³ gylle pr årsdyr + 1,71 m³ gylle pr årsdyr i farestaldene. Normtal for smågrise i toklimastald er 0,133 m³ gylle pr årsdyr.

Beholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Derudover tømmes de som hovedregel 1 gang årligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, ligesom de kontrolleres af en autoriseret kontrollant mindst hvert 10. år. Teltoverdækningen på de to tanke kontrolleres jævnlige og repareres hurtigst muligt, hvis de går itu.

Håndtering af husdyrgødning på ejendommen sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Der er indført procedurer og foretaget diverse foranstaltninger for at begrænse uheld og omfanget af eventuelle uheld.

- Pumpning af gylle sker under overvågning.
- Læsning af gyllevogne sker med sugekran og foregår under overvågning.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

I følge ansøgningen er følgende teknikker fravalgt:

Der har været overvejelser om brug af forskellige virkemidler for at sænke emissionen yderligere end BAT-kravet. Etablering af gyllekøling har været blandt overvejelserne, men idet der ikke bygges nyt på nuværende tidspunkt, er valget i sidste ende faldet på at udnytte staldene som de er.

Fravalget af gyllekøling er velbegrundet, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak. Gyllekøling vurderes ikke til at være BAT for ansøgte husdyrbrug.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Miljøvurdering af IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er husdyrbrug, med intensiv fjerkræavl eller svineavl, som er omfattet af Europa-Parlamentet og Rådets om industrielle emissioner (IE-Direktivet.) IE-Direktivet er indarbejdet i den danske lovgivning.

Husdyrbruget beliggende Gråhedevej 4, 6880 Tarm er et IE-husdyrbrug, fordi det har en husdyrproduktion på over:

1) 750 stipladser til søer

Idet ansøgningen omhandler et IE-husdyrbrug skal det som tillæg til miljøvurderingen desuden sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

- 1) der ud over iagttagelse af kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- 5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Udnyttelse af energi og råvarer

Ansøger har i ansøgningen beskrevet følgende omkring energi- og vandbesparende foranstaltninger.

Energi:

Ansøger oplyser, at

Ejendommens årlige elforbrug til produktionen forventes uændret at være ca. 500.000 kWh.

Der er LED lys i staldene, som er tændes efter behov og styres af foderstyringssystemet. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Belysning og ventilation rengøres jævnligt, så nytteværdien af installationerne er optimal i forhold til energiforbruget.

Opvarmningen af stalde og mandskabsfaciliteter sker ved hjælp af halmfyret suppleret med oliefyr. Der er fokus på besparelser og der bruges bl.a. LED belysning. Hvis der bliver behov for udskiftning af ventilationen, vil der blive valgt et strømbesparende system, hvis det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT på området.

Vand

Ansøger oplyser:

Gråhedevej 4 er tilsluttet RKSK Forsyning og det årlige vandforbrug i nudrift og ansøgt drift er ca. 10.000 m³ om året.

Den væsentligste andel af vandforbruget er drikkevand til dyrene, hvor der ikke kan spares.

Derudover forsøges vandforbruget minimeret ved iblødsætning af staldene inden vask, vask med højtryksrensere, brug af drikkebrug til opsamling af vandspild samt daglig inspektion og reparation af eventuelle lækager.

Vandforbruget måles og tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det. I ejendommens beredskabsplan er det beskrevet, hvilke tiltag der skal benyttes i tilfælde af uheld, der kan medføre forurening af grundvandet.

Vandforbruget måles og tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Der gøres opmærksom på at IE-brug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til en hver tid gældende bygningsreglement jævnfør kap. 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

For at leve op til EU BAT-konklusionen med hensyn til vand- og energiforbruget er der stillet vilkår til, at vand og energiforbruget registreres, og at den årlige opgørelse gemmes og kan fremvises ved kommunens tilsyn.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at med de stillede vilkår, vil husdyrbrugets udnyttelse af energi og råvarer leve op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer

Ansøger har ikke indsendt oplysninger om hvorvidt der anvendes stoffer i husdyrbrugets primærproduktion, som udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken herhjemme eller ud over landets grænser. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets substitution af skadelige eller betænkelige stoffer lever op til den standard der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Idet der i det primære landbrugsproduktion generelt kun anvendes godkendte produkter og kemikalier, er det Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at husdyrbrugets ikke anvender skadelige stoffer der udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken herhjemme eller ud over landets grænser.

Optimering af produktionsprocesser

Ansøger oplyser, at ansøger er bevidst om, at miljøet i den udstrækning det er muligt skal til gode ses, at der skal være en høj dyrevelfærd og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. (Godt landmandskab). Derfor vil ansøgere i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Medarbejderne orienteres om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Ved kørsel med maskiner hvor der afsættes jord/husdyrgødning på vejene foretages der rengøring.
- At markdriften sker med udgangspunkt i udarbejdede mark-gødningsplaner hvor der optimeres både på mængden af gødning.
- Al affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Forbruget af vand, energi, pesticider, handelsgødning og indkøbt foder, (registreres i driftsregnskabet).
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der bliver lagt vægt på høj dyrevelfærd. Blandt andet vil der blive brugt tid på opsyn, også uden for alm. arbejdstid, så syge dyr kan få behandling hurtigst muligt. Problemer i besætningen vil også i det daglige forsøges forebygget ved, at de fysiske rammer for dyrene er i orden bl.a. Ved at dyrene sikres et tørt leje.
- Der overbruses i alle sektioner, syge stier undtages. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.
- Forebyggelse af uheld og driftsforstyrrelser ved alm. opmærksomhed, og ved at medarbejdere i forbindelse med brug af maskiner tilser at tingene fungerer, og at afskærmningerne er i orden.
- Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.
- Der vil desuden forefindes en beredskabsplan, der redegør for, hvad der skal ske ved uheld på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets management og optimering af produktionsprocesser er med til at sikre, at produktionsprocesserne løbende optimeres og lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Iagttagelse af affaldshierarkiet

I forbindelse med driften af husdyrbruget skal produktion og håndtering af affald foretages således, at den i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

1) Affaldsforebyggelse.

2) Forberedelse med henblik på genbrug.

3) Genanvendelse.

4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Ansøger har om affald oplyst,

Fast affald

Der findes en række forskellige affaldstyper på ejendommen, såsom papir, pap, glas, afdækningsplast, jern m.v.

Affaldet sorteres og afleveres på kommunal genbrugsstation for erhvervsaffald. Kemi og risikoaffald opbevares utilgængelig for uvedkommende.

Olie- og kemikalieaffald

Olie skiftes og bortskaffes via maskinstationen.

Emballage fra kemikalier og pesticider afleveres på kommunal modtagestation.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at der med affaldssorteringen er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætningen til godkendte affaldsmottagere eller genbrugspladsen er det sikret, at affaldets videre vej i affalds hierarkiet vil blive håndteret bedst muligt.

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Ringkøbing-Skjern Kommune jf. 36 stk. 7-13 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug sikre, at IE-husdyrbrug mindst en gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen til kommunen.

Indberetningen skal omfatte beregninger, målinger, procedurer m.v., som skal foretages som led i egenkontrol.

Der er i driftsvilkårene til de emissionsbegrænsende tiltag på husdyrbruget stillet vilkår til overvågningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen og kontrollerer, at forudsætningerne for godkendelsen overholdes.

Begrænsning i anvendelse af relevante farlige stoffer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1 nr. 13, at på IE-husdyrbrug skal anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Bestemmelsen er en følge af, at virksomheder der håndterer relevante farlige stoffer i henhold til IE-Direktivet skal gennemføre en basistilstandsrapport ved opstart eller revurdering af virksomheden således, at det kan fastlægges, hvilken tilstand anlægsområdet i tilfælde af en forøget forurening skal bringes tilbage til.

Farlige stoffer, som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget, vil i henhold til (EF) nr. 1272/2008 være stoffer, der kan medføre akut toksicitet og stoffer, der er farlige for vandmiljøet.

Disse stoffer vil være mærket som vist i nedenstående tabeller:

Mærkningselementer for akut toksicitet				
Klassificering	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer				
Signalord	Farligt	Farligt	Farligt	Advarsel

Mærkningselementer for stoffer, der er skadelige for vandmiljøet				
KRONISK				
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer			Der anvendes ikke piktogram	Der anvendes ikke piktogram
Signalord	Advarsel	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord

Ringkøbing-Skjern Kommune har derfor stillet vilkår, således at der ikke er behov for at udarbejde basistilstandsrapport for husdyrbruget.

Særregler for IE-husdyrbrug

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat en række særregler for IE-husdyrbrug, som i det følgende vurderes i forhold til det ansøgte.

Miljøledelse

På baggrund af BAT-konklusionen af 21.02.2017 er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stillet krav om, at IE-husdyrbrug, skal have et miljøledelsessystem der:

- 1) formulerer en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætter miljømål,
- 3) udarbejder handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med ovenstående krav. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelsessystemet skal være etableret og virke fra den dag miljøgodkendelsen er meddelt.

Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for miljøledelse, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Oplæring af personale

IE-husdyrbrug skal sørge for at oplære eksisterende og nye medarbejdere. Overordnet set skal oplæringen angå relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, reparation og vedligeholdelse af udstyr, samt beredskabsplanlægning og -styring mv.

IE-husdyrbruget er forpligtiget til at sikre, at et oplæringsmateriale, der angår de forhold som følge af bestemmelsen i kapitlet om særregler for IE-husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er tilgængelig for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende ved tilsyn.

Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse

Det fremgår af kapitel 17 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

Kontrolplanen og kontrollen skal som minimum omfatte følgende forhold:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen og reparation i forbindelse med tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes logbog over de gennemførte kontroller og reparationer, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Beredskab

Det fremgår af lovgivningen at for IE-brugs skal der foreligge en beredskabsplan til håndtering af uheld og uventede emissioner. Beredskabsplanen skal indeholde en plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.

Der skal foreligge handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).

Det skal fremgå, hvor der er tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets beredskabsplan lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Hændelser og uheld

Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i husdyrbrugloven, skal der, uanset den 8-årige retsbeskyttelse i husdyrbrugloven, ved påbud foretages sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, at konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld begrænses og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

Ringkøbing-Skjern Kommune har stillet vilkår om anmeldelse af driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet samt udarbejdelse af skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

Foderblandings- og fodringsstrategi

Den seneste BAT-konklusion for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin omfatter teknikkerne fasefodring, letfordøjelig uorganisk fosfat og tilsætning af fytase til foderet. Formålet er, at begrænse fosforudskillelsen og dermed reducere risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

BAT-konklusionen er indarbejdet som generel lovgivning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, og der skal ikke stilles vilkår herom. Dokumentation for overholdelsen skal opbevares i 5 år og forevises på forlangende ved tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for overholdelse af fodringskrav til Ringkøbing-Skjern Kommune, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Den ansøgte produktion er et IE-brug, som følge af, at der er mere end 750 stipladser til søer og er derfor omfattet af kravet.

Ansøger har i BAT-redegørelsen anført følgende om mere effektiv fodring Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT mht. foder:

- Anvendelse af foderplaner tilpasset dyrenes behov
- Foderanalyser
- Mineralblandinger med lavt fosforindhold.

Da bedriften afsætter dyr til levebrug er der meget fokus på dyrenes holdbarhed og styrke. Der bruges et fodersystem som giver mulighed for at lave fasefodring således, at der kan fodres med flere blandinger afhængig af grisenes vækststadiet, genetik, køn m.v.

Fodringskravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17 følges til enhver tid.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af oplysninger om husdyrbrugets fodring og de generelle krav til fodring, at husdyrbrugets foderblandings- og fodringsstrategi lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Manglende overholdelse af vilkår

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, skal straks underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Årlige indberetning til kommunen

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende kopi af logbøger eller anden dokumentation for anvendt miljøteknologi, miljøledelsessystem, at kontrolprogrammet for vedligeholdelse er gennemført og for fodringskrav.

Dokumentationen skal indsendes samlet til kommunalbestyrelsen hvert år senest den 31. december. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår. Oplysningerne skal dog ikke indsendes, hvis kommunen inden for det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på husdyrbruget.

Ophør af aktiviteter

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, at IE-husdyrbrug senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør forstås:

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- 3) situationer omfattet af § 59a, stk. 2, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Alternative løsninger

Der bygges ikke nyt, så muligheden for at ibrugtage flere teknologier er begrænset. Det har været overvejet at sætte overdækning på den lille gyllebeholdere for at reducere ammoniakemissionen yderligere. Idet det er tvivlsomt om tanken vil kunne holde til vægten af teltoverdækning, og fordi der ikke er problemer med at overholde ammoniakkrav, er denne mulighed fravalgt.

Den eneste øvrige alternative løsning at fortsætte husdyrbruget uden en ny miljøgodkendelse og med de krav og vilkår, der er gældende i nudriften. Dette vil fastholde ansøger på en produktion, der ikke muliggør fremtidig tilpasning og dermed optimal udnyttelse af produktionsarealet. Det ansøgte vurderes derfor at være det bedst mulige alternativ for produktionen.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgenafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

overgang til stipladsmodellen for den eksisterende produktion kan tillades, idet det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

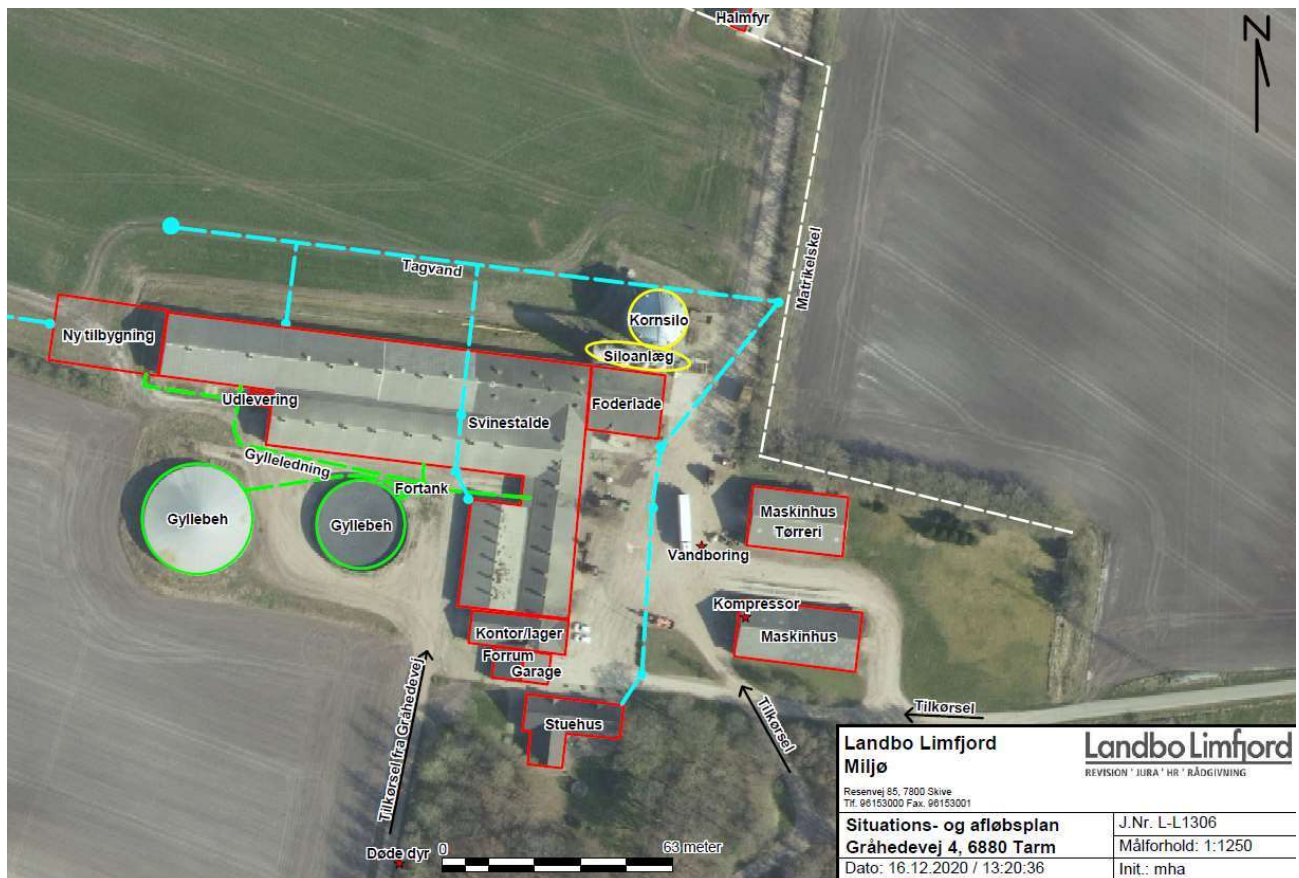
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

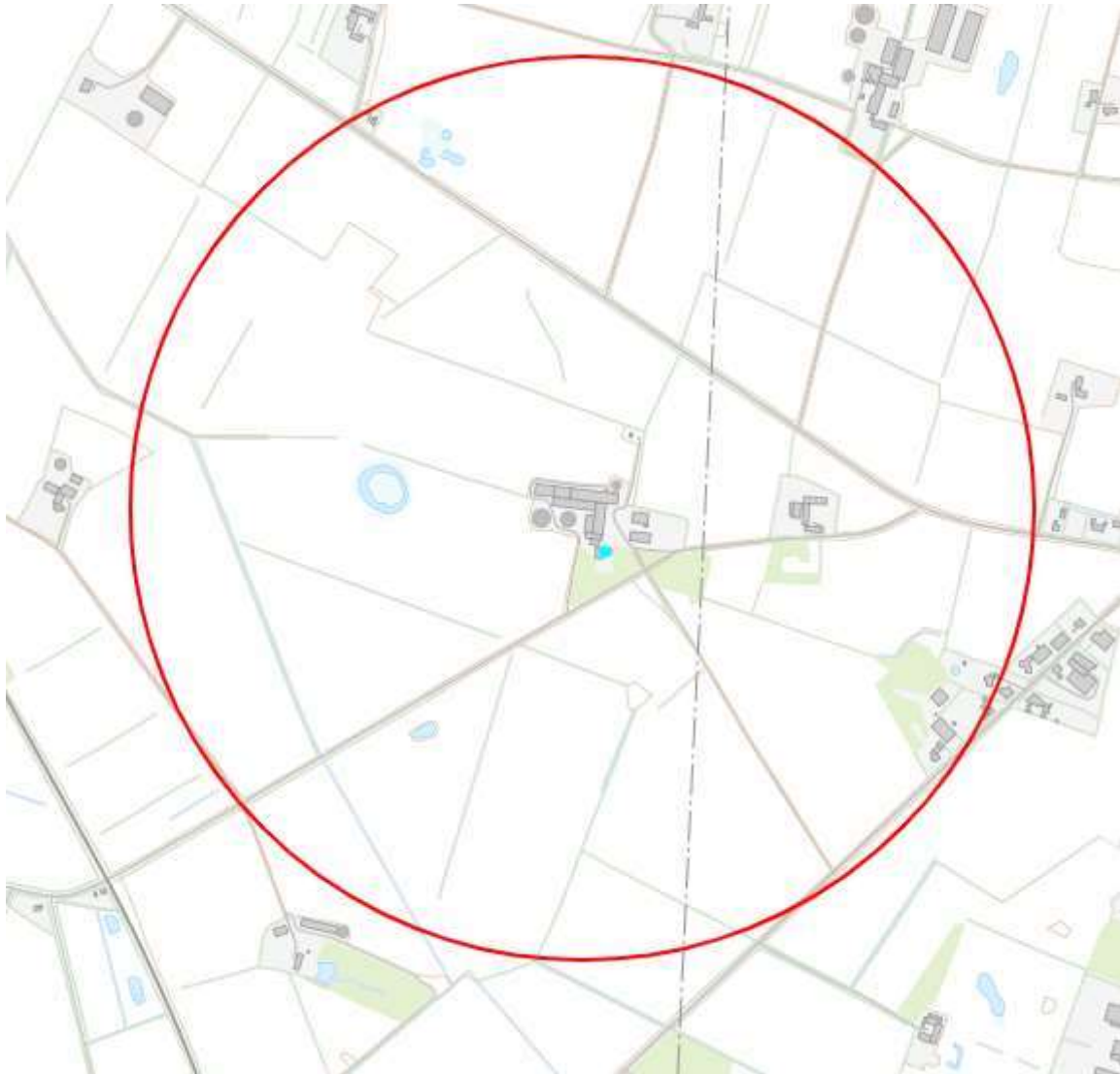
Bilag 2: Afløbsplan

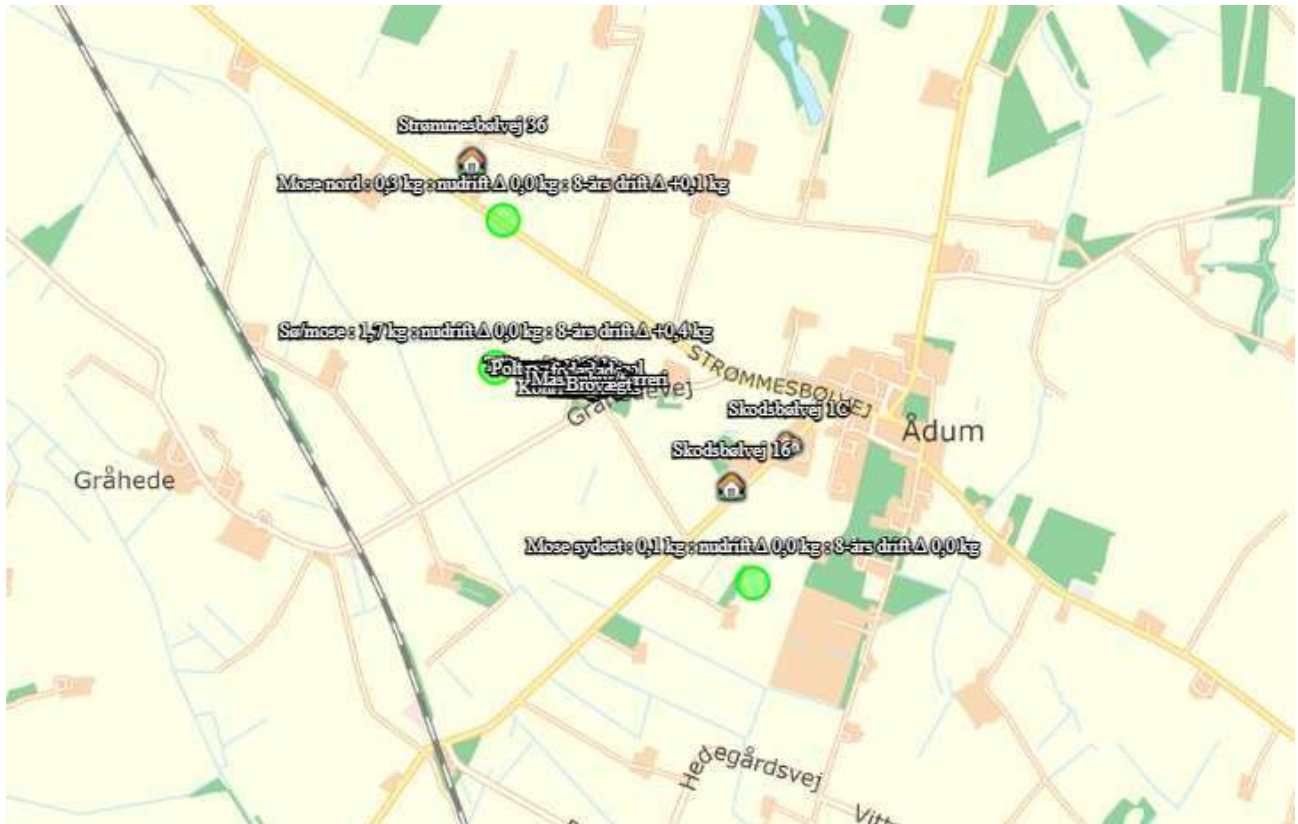
Landbo Limfjord Miljø Resenvej 85, 7800 Skive Tlf. 96153000 Fax. 96153001		Landbo Limfjord REVISION · JURA · HR · RÅDGIVNING	
Situations- og afløbsplan Gråhedevej 4, 6880 Tarm		J.Nr. L-L1306	
Dato: 16.12.2020 / 13:20:36		Målforskel: 1:1250	
		Init.: mha	

Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 742 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

Bilag 4: Natur

Bilag 5: Affald

Mængden af affald er uændret i ansøgt drift i forhold til nudriften. Opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med kommunens regulativer som vist i nedenstående skema:

<i>Forbrændingseget eller genanvendeligt affald</i>				
Affaldsart	Mængde nudrift	Mængde ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald	1 container om ugen	Uændret	container	Afleveres på kommunal modtagestation
Jern og skrot	10 tons	Uændret	Vogn	Afleveres til jernhandler
Plast	Variierende	Uændret	Indendørs	Afleveres på kommunal modtagestation
<i>Farligt affald, deponi</i>				
Affaldsart	Mængde nudrift	Mængde ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Spildolie	Variierende mængde	Uændret	200 liters tønde	Olie skiftes og bortskaffes via maskinstationen.
Kemikalier og pesticider	50 -100 stk. rengjorte dunke	Uændret	Aflåst skab i maskinhus	Afleveres på kommunal modtagestation
Medicinalaffald	Rengjorte flasker	Uændret	I tønde	Afleveres på modtagestation
	Kanyler	Uændret	I kanyleboks	
Lysstofrør, lavenergipærer	Der anvendes LED	Uændret	Teknikrum	Ejer kører selv til modtagestation
Spraydåser	Variierende	Uændret	Vogn	Afleveres på modtagestation

